

มุมมองผู้เชี่ยวชาญทั่วโลกต่อบทบาทและการดำเนินงาน ของ 'ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อระดับภูมิภาค' สู่ 'บทเรียน' เพื่อส่งต่อในอาเซียน

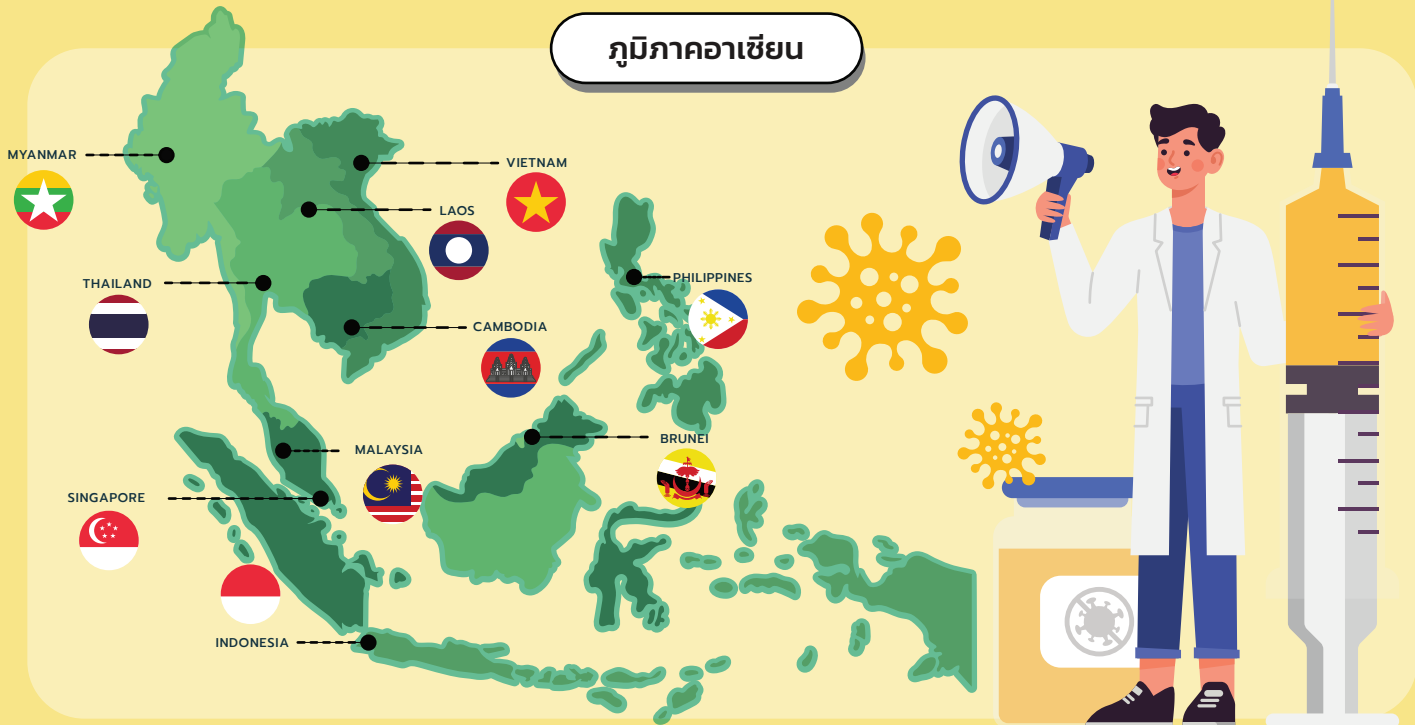
Introduction

- ภัยสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคอุบัติใหม่เป็นเรื่องใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับมิติอื่น ๆ เช่น ภาคธุรกิจ การท่องเที่ยว การส่งออกสินค้า การเดินทาง การเคลื่อนย้ายแรงงาน ฯลฯ เห็นได้จากโควิด-19 ที่สร้างผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและเศรษฐกิจทั่วโลก
- ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือทางด้านสาธารณสุขดังกล่าว ผ่านการมีหน่วยงานที่จะทำหน้าที่เป็นศูนย์ควบคุมโรคติดต่อในระดับภูมิภาค
- ประเทศไทยได้รับโอกาสจากประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน ให้เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการประสานงานของ ศูนย์อาเซียนด้านการรับมือกับภัยสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคอุบัติใหม่ (ACPHED Secretariat Office)
- ความสำเร็จของประเทศไทยไม่ใช่การจัดตั้งสำนักงานฯ แต่คือการสนับสนุนให้ศูนย์อาเซียนฯ แห่งใหม่สามารถดำเนินงานได้ดี ทำให้ประชากรในภูมิภาคมีความปลอดภัย สามารถป้องกันและรับมือกับโรคระบาดในอนาคตได้ดีกว่าวิกฤติโรคโควิดที่ผ่านมา
- ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้หรือไม่นั้น ย่อมจะมีความท้าทายและปัจจัยที่ต้องพิจารณา ซึ่งเอกสารฉบับนี้ได้สรุปผลวิจัยจากมุมมองของผู้เชี่ยวชาญทั่วโลกถึงปัจจัยที่จะทำให้การดำเนินงานของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อระดับภูมิภาคประสบความสำเร็จ เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับศูนย์อาเซียนใหม่แห่งนี้

บทเรียน 3 ด้านหลัก เพื่อส่งเสริมการทำงาน ของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อระดับภูมิภาค

ภูมิภาคอาเซียน

บทเรียน 3 ด้านหลัก เพื่อส่งเสริมการทำงาน ของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อระดับภูมิภาค

1

การเมือง และการปกครอง

- ทีมบริหารของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อระดับภูมิภาคต้องประกอบด้วยตัวแทนจากประเทศสมาชิกทุกประเทศ
- ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อระดับภูมิภาคไม่ควรลดอำนาจการบริหารและจัดการภายในตนเอง (Autonomy) ทางด้านสาธารณสุขของแต่ละประเทศ แต่ควรมีบทบาทหน้าที่คอยสนับสนุนและให้คำแนะนำต่อประเทศสมาชิก
- ควรจะต้องทำให้รัฐบาลของแต่ละประเทศสมาชิกเกิดความเข้าใจ และตระหนักถึงประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมเครือข่ายองค์กรและการมีเป้าหมายด้านสาธารณสุขร่วมกัน (Shared goals and visions)
- การแบ่งปันความเป็นผู้นำ (Shared leadership) สามารถช่วยส่งเสริมการประนีประนอมและการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิก
- ควรทำความเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีอยู่เดิมแล้วในพื้นที่ เพื่อลดโอกาสของความขัดแย้งและการทำงานที่ซ้ำซ้อน
- บนพื้นฐานของความแตกต่างและความหลากหลายที่มี แต่ละประเทศสามารถดึงจุดแข็งและศักยภาพของตนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการเพิ่มพูนทักษะแก่สมาชิกร่วม อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรโดยรวม
- กิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพร่วมกันดังกล่าว ถือเป็นหนทางสำหรับประเทศสมาชิกในการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น (Strong relationship) เนื่องจากแต่ละประเทศสามารถแบ่งปันสิ่งที่ตนรู้และทำได้
- การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ ควรจะทำได้ด้วยการแบ่งงานและหน้าที่ในแต่ละประเทศ เพื่อให้แต่ละประเทศได้มีโครงสร้างพื้นฐานของตนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ในช่วงวิกฤติของภูมิภาค
- การแบ่งปันข้อมูล (Data sharing) ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหน่วยงานควบคุมโรคติดต่อ ซึ่งความไว้วางใจ (Trust) เป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้เกิดการแบ่งปัน
- ระยะทางและความใกล้ชิด (Border proximity) ของแต่ละประเทศเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่อาจมีผลต่อการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในประเทศที่อยู่ใกล้เคียงกัน เมื่อเทียบกับประเทศที่อยู่ห่างไกลออกไป

2

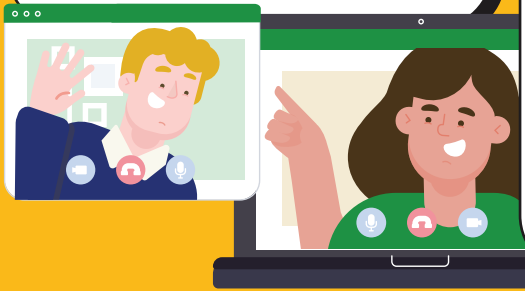
องค์กรและ การบริหารจัดการ

- ความท้าทายขององค์กรและการบริหารจัดการที่สำคัญคือการบูรณาการ (Integration) ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม ภาษา และทรัพยากรต่าง ๆ (ห้องปฏิบัติการ ความสามารถทางเทคนิค ฯลฯ) การสนับสนุนทางการเงินและการเมือง และความคาดหวังของประเทศต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงกัน
- การขาดเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานที่ยั่งยืน (Sustainable funding) ถือเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรระดับภูมิภาค ซึ่งทำให้การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic plans) ของการดำเนินงานทำได้ยาก
- การมีประเทศหรือผู้สนับสนุนที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นผู้นำหลักสำหรับการจัดหาทุน (Funding procurement) ให้กับองค์กรอาจจะช่วยดึงดูดนักลงทุนรายอื่นด้วย
- ผลของการช่วยเสริมสร้างระบบเดิมและโครงการที่ดำเนินอยู่ สามารถนำมาเป็นตัวอย่งที่ช่วยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีความร่วมมือกันระหว่างองค์กร และกระตุ้นความตระหนักรู้ (Awareness) ของรัฐบาลและความจำเป็นของการได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุน

3

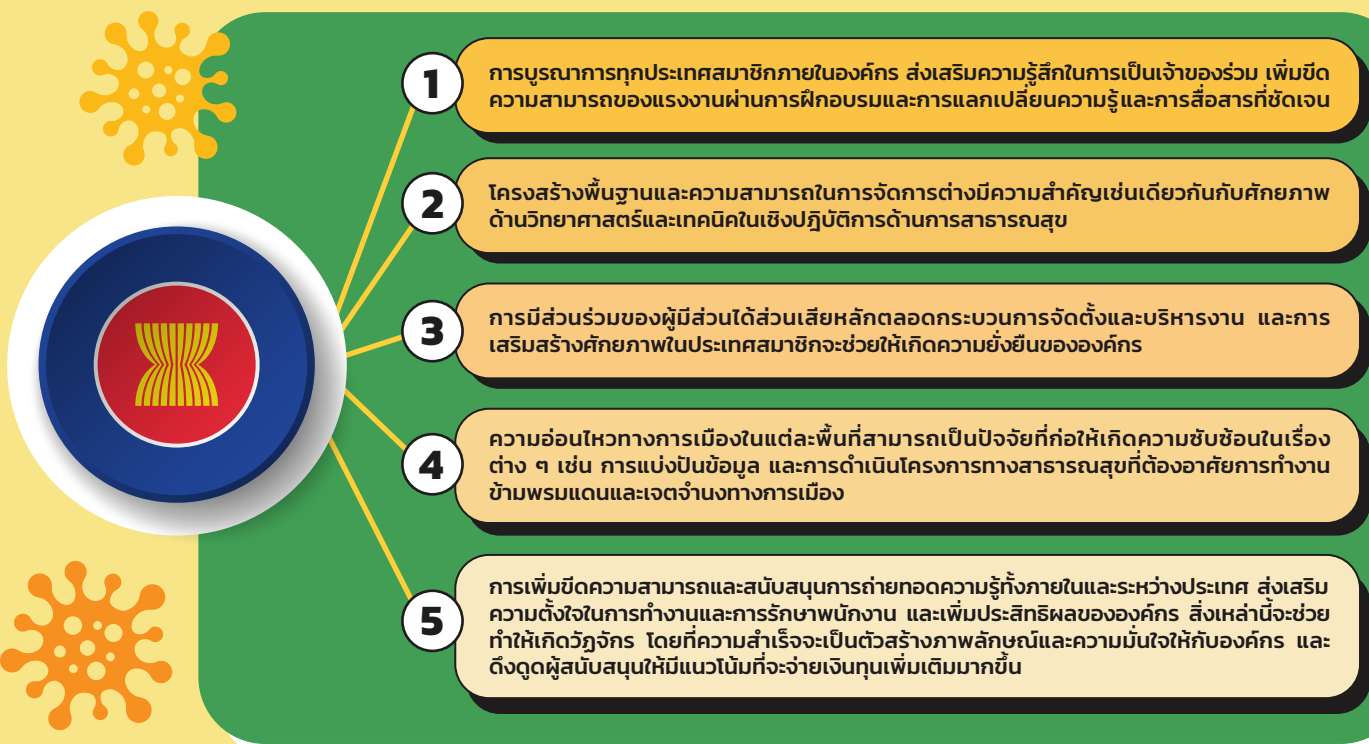
การมีส่วนร่วม และความร่วมมือ จากภายนอก

- องค์กรควบคุมโรคในระดับภูมิภาคควรร่วมมือกับองค์กรพหุภาคี เช่น องค์กรอนามัยโลก หรือธนาคารโลก เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วม การรวมตัว (Convening power) เพื่อจัดประชุมหน่วยงานด้านสุขภาพระดับภูมิภาคการต่อรองและเจรจา (Negotiating power) กับองค์กรภายนอกอื่น ๆ และการจัดหาเงินทุนสนับสนุนให้กับองค์กร
- สังคมในระดับชุมชน (Community) ถือว่ามีบทบาทอย่างมากในการรับมือกับวิกฤติทางสาธารณสุขต่างๆ จึงควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการสร้างหน่วยงานควบคุมโรคระดับภูมิภาคด้วย
- เนื่องจากชุมชนมักจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากนโยบายและมาตรการต่างๆ ดังนั้นจึงควรได้รับการเอาใจใส่ที่มากขึ้น โดยไม่เพียงแต่มีการเผยแพร่ข้อมูล (Scientific data) เท่านั้น แต่จะต้องคำนึงถึงช่องทางในการสื่อสารที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

ปัจจัยต่อความสำเร็จของศูนย์อาเซียนฯ

Highlight

บทสรุป

1. การแพร่ระบาดของโควิด-19

ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ให้บทเรียนราคาแพงกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือที่เป็นปึกแผ่นกับประเทศข้างเคียงและในระดับภูมิภาค

2. การจัดตั้งศูนย์ความร่วมมือ

จึงถือเป็นหนึ่งในกระบวนการที่จะสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยน แบ่งปันและช่วยเหลือระหว่างประเทศ ทั้งแง่ของการเพิ่มขีดความสามารถและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการทำงานด้านต่าง ๆ การสร้างและแบ่งปันข้อมูลที่จำเป็นต่อการรับมือวิกฤติทางด้านสาธารณสุข

3. การจะมีความร่วมมือในเรื่องการควบคุมโรคติดต่อระดับภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพได้

ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจและเห็นประโยชน์ร่วมกัน มีความเชื่อใจในการแบ่งปันข้อมูลและทำงานร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก

สแกน QR code เพื่อติดตามงานวิจัย

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการประเมินสถานการณ์ด้านนโยบายการป้องกันและควบคุมโรคเพื่อจัดตั้งศูนย์ควบคุมโรคติดต่อประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสนับสนุนโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ภายใต้การดำเนินงานของโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพและคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ร่วมกับนักวิชาการจำนวนมากทั้งในและนอกภูมิภาค โดยสามารถอ่านเพิ่มเติมได้ในเอกสารตีพิมพ์เรื่อง 'Science is only half of it': Expert perspectives on operationalising infectious disease control cooperation in the ASEAN region โดย Anna Durrance-Bagale, Manar Marzouk, Aparna Ananthkrishnan, Michiko Nagashima-Hayashi, Sze Tung Lam, Manit Sittimart, และ Natasha Howard

ผู้เขียน

มานิต สิทธิมาตร

HITAP เป็นองค์กรวิจัยภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยีหรือนโยบายด้านสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น รวมถึงทำการประเมินเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐ

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy brief ฉบับพิมพ์
สมัครได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุชื่อ-ที่อยู่ เพื่อจัดส่ง

ท่านที่สนใจรับ Policy brief ฉบับ PDF
สมัครได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุชื่อ-อีเมล เพื่อจัดส่ง
หรือดาวน์โหลด Policy brief ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<https://www.hitap.net/resources/downloads>

ติดต่อ:

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)
อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 0-2590-4549, 0-2590-4374-5
โทรสาร: 0-2590-4369

อีเมล: comm@hitap.net
เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา
ไม่ใช่เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND

HITAP_THAI

HITAP THAI

HITAPNET

